

Al İ Osman Büyük Osmanlı Türkler

– Mustafa ESER · 17 Aralık 2019

TÜRKLER

1299-1923 yılları arasında kurduğu medeniyetle Büyük Devlet olduğunu ispatlayan Kayı boyu bir Türk/Türkmen aşiretidir. Osmanlı devleti fetihlerle hem Rumeli'de hem Anadolu'da gelişmesini sürdürmüş,tarihe iz bırakan muhteşem bir imparatorluğa dönüşmüştür.Okuyuculara bir hususu özellikle belirtmekte fayda görüyorum.Yazar,Yüce kitabımız Kur'an-ı Kerime ve Peygamber Efendimizin hadisi şeriflerine göre insanların ırklarıyla birbirlerine üstünlüklerinin olmadığına inanmıştır.Diyebilirsiniz ki o zaman Kayı Boyu-Ertuğrul Bey-Osman Bey'in ve maiyetindekilerin Türklük'leri ve şecereleri o kadar önemli midir?

Tarih dönemlerinde insanlar devlet/aşiret/kabile büyüklerinin asaletlerine önem vermişlerdir. Bu gün bile Avrupa'da ve Orta doğu'da Kraliyet aileleri yaşamaktadır.Osmanlı devletinin Anadolu'daki en büyük rakibi Karamanoğulları Selçuklu'nun mirasçısı olduğu iddiasıyla Osmanlı'ya biat etmedi,bu inadiyla binlerce insanın hayatını kaybetmesine sebep oldu.Osmanlı hakkında kalem oynatan Oryantalist zihniyetli tarihçiler Osmanlı'nın şecerelerini küçümsedikleri için Kayı Boyu'nun şeceresi önemlidir.Maksadım ırkçılık yapmak değildir.Yalnız şu husus bilinmelidir ki;Allah-ü Teala yarattığı her ırka farklı özellikler bahşetmiştir.Türk ırkının savaşçılığı ve teşkilatçılığı herkesin kabul ettiği bir özelliktir.Irkçılık ayırdır mensubu olduğunuz ırkın özellikleriyle iftihar etmek ayırdır.Bu konuda an son söyleyeceğim Peygamber Efendimizin " Kimse kavmini sevmekle suçlanamaz" hadisi şerifidir.

Kayı Boyu'nun mensubu olduğu Türk ırkı ise Oryantalist zihniyetlilerin iddialarının aksine köklü bir medeniyetin sahibi oldukları gibi,gerek Müslüman olmadan gerekse Müslüman olduktan sonra devlet kurma geleneği ve uygarlığı olan bir millettir.(Ayrıntılı bilgi için,Ziya Gökalp'in Türk Uygarlık tarihi ve İsmail Arabacı'nın Türkler kitabını inceleyebilirsiniz)

(İsmail Arabacı'nın yazdığına göre Türkler Heredotos'un doğu kavimleri arasında zikrettiği TARGİTAB'lar.

-İskit topraklarında doğdukları söylenen TYRKAE'ler

-Tevrat'ta adı geçen Togarma'lar.

-Eski Hint kaynaklar ında tesadüş edilen TURUKHA'lar veya THRAK'lar

-Eski Ön Asya çivili metinleride görülen TURUKKU'lar.

-Çin Kaynaklarında MÖ. 1.yy'da rol oynadıkları belirtilen TİK veya Dİ'ler "Türk" adını taşıyan Türk kavimleri olarak gösterilmekte olup çeşitli zamanlarda Göktürkçe,Uygurca ve Çağatayca gibi üç alfabesi olan kadim bir millettir.Tarihteki varlığı 25 yüzyılı(2500 yıl) bulmaktadır.Tarihte, İmparatorluk, devlet, atabeylik, beylik, hanlık gibi değişik biçimlerde kurulan Türk devleti sayısı bir tasnife göre;120 tanedir. Bir başka tanıma göre ise 160 tanedir. Bu fark, kurulu devletin özelliklerinin tarihçiler tarafından farklı tasnif edilmesinden kaynaklanıyor. (İsmail Arabacı-Türkler)

İ.Arabacı'nın yukarıda alıntılıdığım ifadelerini fazla duygusal bulduysanız o zaman bir yabancının Göçebe Türklerle ilgili ifadelerine başvuralım.Tarihçi Yılmaz Öztuna Türkiye Tarihinde şu ifadelere yer veriyor:Göçebe Türkler'in, cahil olsalar bile irfan sahibi buldukları, devlet idare etmede ve

teşkilatçılıkta emsalsiz bir sezgi (intuition) sahibi oldukları, bundan önceki ciltlerde aydın şekilde görülmüştü. Buna bir Fransız tarihçisi bile dikkat etmiştir: “Nihayet diyebiliriz ki, mütenakız görünmesine rağmen, nihai derecede alakabahş bir keyfiyettir ki, devletler tesis ve idaresinde, fıtrî kabiliyetlere maliktiler. Türk edebiyatının-Doğu Türkistan’da Kaşgar’da yazılmış en eski kitabının “Kutadgu-Bilik hikmet-i hükümet” adını taşıması, şüphesiz tesadüflere atfedilemez” (Benoist-Mchin, s. 31) Yılmaz Öztuna Türkiye Tarihi)

Binlerce yıllık tarihi boyunca sayısız devlet kuran Türkler Asya’dan Batı’ya doğru yüzyıllar süren göçleri sırasında Müslüman oldular. Gerek aralarında gerekse başka yerlerden gelen dervişlerin telkinleriyle Anadolu ve Rumeli coğrafyasında büyük fetih hareketine başladılar ve kısa zaman içinde ilk önce Anadolu coğrafyasına hakim oldular. Aardından Rumeli dediğimiz Avrupa’da yüzlerce yıl hükmettiler. Yüzlerce yıl hız kesmeden devam eden fetih hareketinin tahmin edersiniz ki birtakım prensipleri mutlaka vardı.

Yılmaz Öztuna’nın Türkiye Tarihinde Türk fethinin dayadığı prensipleri anlattığı bölümde konumuzla ilgili yazdıkları ilginçtir. (Doğu’dan gelen “Horasan erenleri” denen ateşli tarikat propagandacıları, imanlarını bu taze kuvvetlere aşlamaya ve onlara hükmetmeye pek çabuk muvaffak oldular. İslam dini ile rabitaları gevşek olan bu göçebe kitleler, bıkmak ve usanmak bilmiyen bu tarikat mürşitlerine derhal samimiyetle bağlanıyorlar ve temsil ettikleri tarikati iman ile benimsiyorlardı. Bu bağlanma ve benimseme, onlara çok yüksek menfaatler vadeliyordu ve bu va’din tahakkuku da fazla gecikmiyordu. Bu “gazi-dervişler”, emirleri altına giren kitleye evvela yegane gaye olarak “cihad” ve “ilayi” Kelimetullah” umdelerini aşıyor ve sonra bu umdelerin tahakkuku için lazım gelen bilgi ve tecrübeyi veriyor, yolu gösteriyor, teşkilatlandırıp sevk ve idare ediyorlardı. “Alp” ve “abdal” gibi unvanlar taşıyan bu mürşitler, evvela Bizans topraklarını harben işgal ediyor ve sonra oralarını tamamen “İslam-Türk toprağı / daru’s-sulh” haline getirmek için muazzam bir faaliyete girişiyorlardı. Tarihin en dikkate şayan hadiselerinden biri olan bu faaliyet, büyük bir enerji ve maşeri deha ile, en müsbet şekilde ve az zamanda netice veriyordu. Türk derviş-gazileri bir şehri, bir memleketi fetheder etmez, derhal bir kısmı oraya, kalan kısım ise daha ileriye doğru yürüyordu Arkadan daima taze kuvvetler geldiği ve en ateşli kuvvet en ileriye sevk edildiği için, bu yürüyüşün ardı kesilmiyordu. Bu taze kuvvetler, Türk milletinin en müteşebbis tabakasını teşkil ettikleri, yerlerini-yurtlarını terk ederek ilayi Kelimetullah aşkına gaza ve şahadet aradıkları için tarihteki mevkileri, Amerikan pionnier”lerinden üstündür.)

Ömer Lütfi Barkan Kolonizatör Türk Dervişleri kitabında Türk devletlerinin en uzun ömürlü ve en haşmetlisi olan Osmanlı’nın rastgele kurulmuş bir devlet olmadığını ve devletin kültürel alt yapısını açıklarken: Batılı tarihçilerin kafalarındaki bazı batıl itikatları ellerinde yeterli delil olmaması sebebiyle tarihi hakikatleri tahrif ettiklerini ifade eder. Barkan’a göre Batılı tarihçiler tezlerini, Osmanlı’larla Asya insan kaynakları arasında ilişki olamayacağı düşüncesiyle, yeni devletin kadrolarını yeni İslamlaşmış Türkler ve İslamlaşan Rumlardan meydana getirdikleri fikri üzerine oluşturmuşlardı. Bu fikre göre Türklerin devlet teşkilatları Bizans kaynaklıydı. Osmanlı devletinin kurucu boyu olan Kayı Boyu hakkında ilk tarihi kaynaklarda yeterli bilgi olmaması, Batılı tarihçileri böyle bir tarih tezine götürmüştür. Batılı tarihçiler bilhassa Gibbons, kuruluş döneminde Kayı Boyu’nun en uçta bir nevi izole bir durumda olması, Asya insan kaynaklarına ulaşmasının mümkün gözükmemesi düşüncesiyle, devlet teşkilatının

Bizans ve Müslümanlaşmış Rumlar'dan karşılandığı şeklinde bir mantık geliştirdiler.Osmanlı'nın kuruluşunu 13.yüzyıl şartlarına göre değerlendirirseniz bu mantık doğru gözükabilir.

Ama tarihi gerçekleri biraz daha geriden ve ilmi bir gözle bakılırsa 400 çadırılık küçük bir obanın muhteşem bir imparatorluğun kuruluşunu gerçekleştirmesinde hayret edilecek bir durum yoktur.Fuat Köprülü Osmanlı Devleti'nin kuruluşunu bu açıdan incelemiştir.Köprülü, Gibbons'un aksine 13.asırda Anadolu ve Osmanlıların diğer Türk ve Müslüman dünyası ile sıkı bir münasebet içerisinde olduğu ve Altınordu,Suriye ve Mısır Memlükleri velhasıl İslam ve Türk aleminin her tarafı Anadolu ile sıkı bir münasebet halinde bulunduğu düşüncesindedir. Dolayısıyla devlet kurmak için Osmanlı'nın Bizans kaynaklarına,Müslümanlaşmış veya yerli Rum'lara ihtiyacı yoktu.Çünkü Kayı Boyu'nun bulunduğu sınır bölgesi yalnız Türk kabilelerini değil,İslam dünyasının her yanından gelmiş şehirli unsurları, ulema,şeyh ve zanaat sahibi her türlü muhacir gurupları için oldukça cazipti.Dolayısıyla 13.asır Anadolu coğrafyasının Rumeli toprakları tarihi,siyasi,ictimai bütün sebepleriyle bir Müslüman Türk devletinin kuruluşuna hazırıdı.

Osmanlı Devletinin kurulduğu çağlarda Anadolu'daku Uç beylikleri Türk İslam dünyasından gelmiş, yeni devletin kurucu kadrosunu oluşturacak her sınıf ve meslekten insanla doludur.Bunların arasında İran, Mısır ve Kırım medreselerinden çıkan hocalar,orta ve Doğu Anadolu'dan gelmiş Selçuki ve İran bürokrasisine mensub şahsiyetler,muhtelif tarikatlerin mümessilleri İslam Şövalye ve Misyonerleri diyebileceğimiz dervişler.Bunlar arasında bilhassa Aşık Paşazade tarihinde Gaziyanı Rum ve diğer tarihlerde Alpler(kahraman muharib manasına) veya Alp Erenler namı altında zikredilen ve daha İslamiyet'ten evvel bütün Türk dünyasında mevcut olan eski ve geniş bir teşkilata mensub,Türk şövalyeleri mevcuttu.

13.yüzyıl Anadoluşunda bilhassa Osman Gazi'nin arkadaşlarından bir çoğunun unvanı olan bu Alp ünvanı üzerinde biraz durmak gerekir.(Geniş ayrıntı Ordu konu başlığında verilecektir.) Bunlardan şehirlerde yerleşmiş ve İslam dünyasına mensup bazı dini tarikatlerin tesiri altında kalmış olanların ise unvanı bilahare " Gazi" ye tebdil edilmiş gözükmektedir.Yine aynı kitapta ismi geçen Ahıyanı Rum yani Anadolu Ahileri ile;Horasan Erenleri de denilen Abdalanı Rum yani Rum Abdalları(Ebdal: tasavvuf ıstılahında Bedeller, Dünyanın nizamı,düzeni ile vazifeli olup, Allah-ü Teala'nın insanlardan gizlediği büyük zatlar.Biri vefat edince yerine başkası(manevi olarak) getirildiğinden bu isimle anılmışlardır.Bunlara Ricalül Gayb da denir.)hadisi şenfte geçen Ebdalların tabiri caizse Türk versiyonudur.

Bu konuda şu mealde bir hadis rivayet edilir:Ümmetim arasında her zaman kırk kişi bulunur.Bunların kalbleri İbrahim'in kalbi gibidir.Allah-ü Teala onların sebebi ile kullarından belaları giderir.Bunları Ebdal denir.Onlar bu dereceye namaz ve oruç ile erişmediler.İbn-i Mesud(ra)"Ya Resulallah! Ne ile bu hale bu dereceye ulaştılar diye sorunca "Cömertlikle ve Müslümanlara nasihat etmekle eriştiler buyurdu.(Hadisi şerif,Hilyet-ül Evliya) Abdal ve baba ismini taşıyan..Türkmen kabileleri arasında telkinatta bulunan... Osmanlı Padişahları gibi bütün harplere iştirak etmiş bulunan delişmen tabiatlı ve garip etvarlı dervişler...vardı.Aşık Paşazade tarihinin Bacıyanı Rum ...dediği ve haklarında tafsilata malik olmadığımız teşkilat veya tarikat'ten sarfı nazarla diğerlerini ele alacak olursak bunların her birinin Türk ve İslam dünyasının her tarafında şubeleri olan ve bu günkü Komünist yahut Farmason teşkilatına benzeyen

teşkilatı bulunan tarikatlar olduğunu görürüz.Kökleri bu suretle geniş Türk ve İslam dünyasına yayılmış olan bu gibi teşkilat vasıtasıyla her tarafla temas halinde bulunan Osmanlıların ise Osmanlılaşmış Rumların yardımına muhtaç olmadan daha evvelki emsali Türk İmparatorlukları gibi büyük bir İmparatorluk teşebbüsünde bu kuvvetlerden istifade etmiş ve kendilerine lazım gelen her türlü unsurları bulmuş olduklarına şüphe yoktur.Ö.L.Barkan-Kolonizatör Türk Dervişleri)
Ö.L.Barkan'ın yazdıklarından net olarak anlıyoruz ki; Osmanlı Devleti/İmparatorluğu yarı vahşi/göçebe bir toplumun rast gele kurduğu bir devlet değildir.Osmanlı Devletinin kurucu aşireti olan Kayı Boyu,Osman ve Ertuğrul Beylerin etnik kökenleri bilhassa Batılı tarihçiler tarafından sorgulandı.Elbette ki bunun sebebi doğudan gelen ve kısa bir süre içinde Batı için bir tehdit haline gelen Kayı Boyu'nun asaletidir.Bunun cevabı Taner Timur'un konumuzun ilerleyen sayfalarında alıntılıdığımız kısmında Batı tarafından oluşturulan imajla doğrudan alakalı olmalıdır diye düşünüyorum.Batı karşısındaki Tehdit'in asaletini merak etti. Araştırdı.Nihayetinde eksik ve yanlış bilgisiyle Osmanlı'nın asil olmadığına veya daha önceden tanıdığı Moğollardan olduğuna karar verdi.Belki de amacı” bizi yenenler asil,medeniyeti olan bir kavim değil,barbarlık ve savaşla yoğrulmuş bir kavim” demektir.Peki öyle miydi?Bu sorunun tek bir cevabı var Hayır! Osmanlıların kökeni yerli yabancı pek çok tarihçinin araştırdığı bir konudur.Küçük bir beylikten muhteşem bir imparatorluğun ortaya çıkması-kuruluş yıllarında değil ama-daha sonraları bilhassa yabancı devletlerin ve tarihçilerin dikkatini çekmiştir.

Şurası bir gerçektir ki,Kayı Boyu-Ertuğrul Bey-Osman Beylerin şecereleri hakkında tarihi kaynaklarda geniş malumat maalesef yoktur.Bu sebepten Osmanlı'nın kökeniyle ilgili incelenen kaynaklara itibar etmek gerekir.Küçük Kayı obasının geleceğin en muhteşem imparatorluklarından birinin temelini atacağı bilinemeyeceğine göre Kayı Boyunun şeceresi ile ilgili sahte bilgi veya belge olması ihtimali son derece düşüktür.

Batılı tarihçilerin farklı düşünceleri olsa da-zihniyet itibarıyla-yerli tarihçilerimizin(İsmail Hakkı Uzunçarşılı-Zeki Velidi Togan-Fuad Köprülü vb.)Kayı Boyunun şeceresi ile ilgili fikirleri bazı ufak farklılıklar dışında ortaktır.

“Osmanlı Devletini kurmuş olan ailenin tarihi kayıtlarla etnik incelemelere ve mevcut damgalarına göre Oğuzların sağ kolu olan Günhan kolunun Kayı Boyundan oldukları tahakkuk etmiştir....Büyük Selçuklular 1071'de Malazgird Meydan muharebesini müteakip Anadolu istilasına başladıkları sırada kendilerine bağlı aşiretleri toplu olmayarak muhtelif tarihlerde kısım kısım Anadolu'nun muhtelif yerlerine iskan ettikleri sırada Kayı boyunu da bu istilayı müteakip yerleşme sırasında veya daha sonra Celaleddin Harezşah'ın vefatını müteakip Anadolu'nun bazı ülkelerine yerleştirmişlerdir ki bunlardan bir kısmı da daha sonra Osmanlı beyliğini kuran Kayı'lardır.” (İ.H.Uzunçarşılı-Osmanlı Tarihi)

“Kayı yahut Kay adlı Türk boyuna mensup sayılırlar. Bunların Türkmenler'den olduğu hakkında İbn Battuta'nın ve Temürlü tarihçilerinin ifadeleri mütteftir... fakat, hangi uruğdan olursa olsunlar, Osmanlıların Horasan'dan Ahlat yoluyla geldikleri muhakkaktır. Buna dair rivayetlerde Horasan'da bunların buldukları mıntıkanın, Mahan (yani şimdiki Türkmenistan'daki Yeni-Merv) olduğuna dair teferruat, ön asya'da o zaman bir kimsenin uydurmakla alakadar olmadığı ve uyduramayacağı bir keyfiyettir. Osmanlı rivayetleri, Kayı'larla beraber Kızıl-Buga Bahadır'ın yahut Süleymanşah'ın kumandasında Mahan (Me'rv) mıntıkasını Cengiz Han'ın ordusuna mukabele göstermeden terkeden uruğları 50, hatta 70 bin hane

gösterirler.

CUVEYNI'de, Cengiz Han'ın orduları Horasan'a girdiği vakit 70 bin hane Türkmenin Merv etrafında toplanmış, fakat oraları müdafaa etmeyip, Cebe ve Sübidey'in önünden batıya kaçtıklarını anlatıyor.Osmanlıların cedleri olan Kayı'lar da işte bu 70 binin içinde bulunmuş olabilir... Osman Beyin ataları gerçekten Kayı yahut Kay iseler, bunların Oğuz heyetine dahil Kayı (Kayıg) oymağı olmaksansa, 11. inci asırda Uzakdoğu'dan gelerek Horezmşahlar devrinde Horasan'daki Türkmen'lere katılan büyük Kayı'ların esas kolları olması ihtimalini kuvvetlendirecek deliller de vardır.Horasan'dan kalkıp geldikleri halde Horezmşahlara taraftar olmıyan, oradan gelirken de yoldaki birçok ellerin ortasından geçen ve yolda rastladığı harbe, bunu mağlib tarafa kazandırmak için karışan bu kahraman kabile, Oğuzların arasında o zamana kadar zikre değer siyasi mevcudiyet göstermiyen Kayı boyu olmaktan çok Uzakdoğu'dan kalkıp birçok kavimleri önlerinde sürüklediğini ve bir kısmının Doğu Avrupa'ya diğer bir kısmını da Önasya'ya gitmeğe mecbur ettiğini yukarıda anlattığım büyük ve savaşçı Kay yahut Kayı uruğunun bir kolu olması daha muhtemel görünmektedir.”(Z.V.Togan.U.T.Tarihine Giriş.)

“Müsbet olarak varabildiğimiz yegâne netice, Osman'ın küçük aşiyretinin Kayılar'a mensub olmasından ibarettir... Eskiden beri Oğuzlar'ın mühim bir şubesi olan Kayılar,Selçuklar devrinde umumî Oğuz hareketlerine iştirak ederek şarktan garba doğru gelmişlerdir...”Ve işte biz Kayı ismine ilk kez burada, 22 Oğuz kabilesinin başında rastlıyoruz: Mahmûd, Selçuklu sultanlarının mensup oldukları Kınık boyundan sonra Kayığ (yani Kayı) boyunu anıyor ki, bundan, bu kabilenin sosyal mevki (yani kabile asaleti) bakımından diğerlerinin üstünde kabul edildiği anlaşılıyor. 14. yüzyıl başlarında tarihçi Reşideddîn, bundan biraz farklı olarak, Oğuzların 24 kabilesini anmaktadır ki, Kayılar burada en başta gelmektedir. Oğuzlar arasında yaşayan menkıbevi nitelikte birtakım tarihi rivayetler ve gelenekler yine Reşideddîn tarafından tespit edildiği gibi,15. yüzyılda Osmanlı yazarı Hasan Bayatı ve 16. yüzyılda da Abu'l-Gâzî Bahadır Han taraflarından yazıya geçirilmiş olduğundan,bu sayede çeşitli Oğuz boyları ve bu arada Kayılar hakkındaki bazı gelenekleri de öğrenebiliyoruz. Bununla beraber, Reşideddin'in bazı kayıtları dışında,diğerlerinin, "bu kabile geleneklerini bazı tarihi olaylara bağlamak ve az çok kronolojik bir esasa dayandırmak" hususundaki girişimlerinin tamamıyla sonuçsuz kaldığı açıkça görülmektedir.Fuad Köprülü-Osmanlı'nın Etnik Kökeni)